

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

04 Ağustos 2020

Sayı :30824082-610162985
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (5 Adet- 5 Sayfa)
- Cevap Yazısı (41 Adet, 85 Sayfa)

**TRABZON MİLLETVEKİLİ
SAYIN HÜSEYİN ÖRS'ÜN
TBMM 7/30584 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Giresun'un Çanakçı ilçesinde bulunan ve uzunluğu 35-40 km olan, bölgedeki Sis Dağı ve Kızılalı Dağı'ndan beslenen Çanakçı Deresi üzerinde mevcut 4 tane HES bulunmaktadır. Bu 4 HES'in toplam tünel/cebriboru uzunluğu 7520 metredir. 4 HES projesi nedeniyle zaten doğal dengesi bozulan Çanakçı Deresine 5. HES yapılmak istenmektedir. Yapılması planlanan HES, Çanakçı merkez ile Karabörk Köyü arasında ki 7 km'lik alanı kapsamaktadır. Derenin bu 7 km'lik güzergâhı içinde 40'dan fazla büyük göl ve sayısız küçük göl bulunmakta olup, bazı göllerin derinliği 8-10 metreyi bulmakta ve derin kanyonlar oluşturmaktadır. Yapılacak olan HES, Karabörk Köyü çıkışında derenin suyunu 5- 6 km'lik tünele sokmayı planlamakta ve Çanakçı merkez girişinde tünelden gelen bu suyu regülatöre vermeyi amaçlamaktadır. Yani derenin yaklaşık 7 km'lik bölümü yok edilmek istenmektedir. Bu durum doğayı, dereyi ve orada yaşayan canlıları yok olma tehlikesi ile karşı karşıya bırakmaktadır. Basında yer alan ve ilgililerce tarafımıza iletilen bilgilere göre; mevcut 4 HES projesinin ürettiği toplam elektrik miktarı 2019 yılında 36.180.000 kw/saat; toplam 6400 nüfusa sahip Çanakçı ilçesinin yıllık elektrik tüketimi 5.000.000 kw/saat; Çanakçı iletim hatlarında, hat kayıpları ile kaçak kullanım miktarı yıllık 390.000 kw/saattir. Bunun yanında ÇED raporunun tartışmalı olduğu ve rapora uyulmadığı, inisiyatifin tamamen proje sahibi şirkete bırakıldığı, proje sahibi şirketin çalışmalarının ve taahhütlerin denetlenmediği medyaya yansımıştır.

Bu çerçevede;

1-Yaklaşık 40 km. uzunluğundaki Çanakçı Deresi üzerinde zaten 4 tane HES yapılmış iken 5. HES yapılmasının gerekçesi nedir?

2-Yapılmak istenen 5. HES projesi ile çevreye verilecek zarar nasıl telafi edilecektir?

3-ÇED raporuna uyulmadığı iddiaları doğru mudur? Doğru ise Bakanlığınızca herhangi bir yaptırımınız var mıdır ya da olacak mıdır?

4-Proje sahibi şirketin yaptığı uygulamaların denetlenmediği, taahhütlerin yerine getirilmediği ve inisiyatifin şirkete bırakıldığı iddiaları doğru mudur? Bu hususta Bakanlığınızca bir işlem yapılmış mıdır? Yapılmamış ise ne zaman yapılacaktır?

5-Yapılan ya da yapılacak olan HES projelerinin doğaya, derelere, yeşillığe ve yaşayan canlılara verdiği zararı göz önünde bulundurarak, Bakanlığınızca doğanın ve doğal yaşamın korunmasına ilişkin yapılan ya da yapılacak olan bir çalışma var mıdır? Varsa nelerdir?

CEVAPLAR:

1,2-Giresun İli, Çanakçı İlçesi, Doğu Karadeniz Havzası, Görele Çayı üzerinde Kayuklu Elektrik Üretim İnşaat ve Ticaret A. Ş. tarafından yapılması planlanan "Görele Regülatörü ve Hidroelektrik Santrali (11.320 MWm/10.867 MWe)" projesi ile ilgili olarak ÇED Yönetmeliği

kapsamında 17.10.2019 tarihinde Bakanlığımıza başvuru yapılmış olup yürütülen ÇED süreci içerisinde, projenin İnceleme Değerlendirme Komisyonu üyesi olan Giresun Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile Çanakçı Belediye Başkanlığı'nın proje hakkında olumsuz görüşleri nedeniyle 08.06.2020 tarihinde projenin ÇED süreci sonlandırılmıştır.

3,4,5-Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanun'a istinaden yayımlanan yönetmelikler kapsamında, ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatı'nda belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere idari yaptırım uygulanmaktadır.

Bu kapsamda, Türkiye genelinde son bir buçuk yıl içerisinde HES konusunda 341 tesiste çevre denetimi yapılmış, 28 tesise idari para cezası uygulanmıştır.

